

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Jaroslavou Lobotkovou ve věci

žalobce: **doc. ak. mal. Karel M., Ph.D.**, bytem xx,
zast. JUDr. Antonínem Janákem, advokátem se sídlem nám. T.G.M. 142,
Příbram I,

proti
žalovanému: **Metrostav, a.s.**, IČ 00014915 se sídlem Koželužská 2246, Praha 8,
zast. JUDr. Františkem Vyskočilem, Ph.D., advokátem se sídlem Voršilská 10,
Praha 1

o zaplacení 1.000.000,- Kč

takto:

I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci 1.000.000,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 189.012,27 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Antonína Janáka, advokáta se sídlem náměstí T.G.M. 142, Příbram.

Odůvodnění:

Žalobou podanou 12. 7. 2007 se žalobce proti žalovanému domáhal ochrany svých autorských

práv, a to formou zdržovacího výroku a přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu.

Zdejší soud již ve věci dvakrát rozhodoval, poprvé rozsudkem ze dne 22. prosince 2009 č. j. 34C 149/2007 – 201. Žalobu zcela zamítl.

Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 29. března 2011 č. j. 3Co 112/2010 – 280 rozsudek zcela zrušil.

Pro přehlednost rekapituloval, v jakém jednání žalovaného spatřuje žalobce neoprávněný zásah do svých autorských práv. Žalobce tvrdí, že od r. 1971 vytvářel pro právního předchůdce žalovaného logotyp společnosti žalované, což je jedinečné a unikátní zobrazení firmy žalovaného uměleckými grafickými postupy. Tento logotyp je žalovaným užíván řadu let a stal se pro něj charakteristickým. Vytvoření a užití tohoto autorského díla bylo zachyceno v řadě smluv, dne 27. 7. 1999 byla uzavřena smlouva o užití výtvarného díla Smlouva I, v níž bylo zakotveno, že žalobce je autorem díla logotypu, že toto dílo je dílem autorským, že žalovaný má právo na výlučné užití díla, že žalobce uděluje souhlas s užitím díla k ochranné známce žalovaného, uděluje souhlas žalovanému s užitím díla samostatně či ve spojení či v souboru s jinými díly autorského či neautorského charakteru, způsobem nesnižujícím hodnotu díla při zachování základních atributů a barevnosti díla a že v této smlouvě není umožněno poskytnout sublicenci. Dne 31. 12. 2000 pak účastníci uzavřeli smlouvu o vytvoření vizuálního stylu – Smlouva II, podle níž měl žalobce zpracovat grafické dílo, desing, aktualizaci a modernizaci prvků vizuálního stylu Metrostav a. s. a grafické dílo, desing, aktualizaci a modernizaci stávajících prvků vizuálního stylu Metrostav a. s. Dílo bylo žalované předáno v podobě Manuálu Vizuálního stylu Metrostav. V této smlouvě udělil žalobce jako autor souhlas s užitím díla samostatně či ve spojení v souboru s jinými díly autorského či neautorského charakteru, žalovaný byl oprávněn udělit sublicenci po předchozím oznámení žalobci jako autorovi a bylo sjednáno, že veškeré úpravy, doplnění a jiné zásahy do díla podléhají předchozímu vyjádření autora. Žalobce pak tvrdí, že užívání díla žalovaným ve spojení s jinými díly porušuje vizuální styl vytvořeným žalobcem, a má za to, že žalovaný sice může vytvářet další vizuální objekty, ale musí být vytvářeny ve stylu, který byl jako vizuální styl žalobcem vytvořen. Musí respektovat všechna pravidla, která žalobce jako autor použil jako základní principy vizuálního stylu. To se týká jak barevnosti, tak velikostních poměrů umístěným na ploše a použitím litery, vizuální styl pak musí respektovat zásady prostorového uspořádání autorsky ztvárněné v manuálu, přičemž manuál byl vytvořen právě proto, aby se jednak zveřejnilo toto autorské dílo a jednak aby se zveřejnily vizuální objekty, na kterých byl tento styl uplatněn. Zásadně by se měly používat pouze ty vizualizace, které jsou v manuálu obsaženy, proto také Smlouva II obsahuje ujednání o autorských konzultacích. Nutnost konzultací však žalovaná nerespektovala a dopustila se vytváření objektů, které autorský styl žalobce závažně porušují. Za situace, kdy je autorství žalobce k vizuálnímu stylu žalované v odborných a uměleckých kruzích všeobecně známo, je jakákoliv změna nebo zásah do díla žalobce vnímáno jako zásah provedený autorem a zásahy jsou veřejností vnímány negativně jako pokles umělecké úrovně autora, což je pro žalobce urážející.

Žalovaný namítal, že Manuál vizuálního stylu není uzavřené a neměnné dílo, které se organicky nevyvíjí a do kterého nelze zasahovat, manuál vizuálního stylu je soubor návodů a doporučení, jak logo v konkrétním prostředí či na konkrétním nosiči užívat. Vzhledem k rozvoji technologií, nosičů, nových prvků apod. nelze manuál chápat jako cosi uzavřeného, neměnného, ale jako neustále se vyvíjející soubor, se kterým musí oprávněný uživatel stále pracovat a přizpůsobovat jej novým situacím a materiálům, jestliže nechce, aby jeho vizuální styl ustrnul. Samotná Smlouva II byla uzavřena za účelem aktualizace a modernizace stávajících prvků již používaného a žalobcem dříve vytvořeného vizuálního stylu Metrostav a. s. Je tedy zřejmé, že hlavním úkolem

žalobce bylo zpracování původního díla podle změněných požadavků a představ žalovaného. Pokud se dále žalovaný rozhodl se žalobcem nespolutpracovat, byla tato reakce vyvolána neschopností žalobce pružně a vstřícně reagovat na potřeby žalovaného, když žalobce obvykle nepřipouštěl jakoukoliv diskusi o změně, jeho návrhy byly nefunkční a těžkopádné. Žalovaný dále namítal, že žádným způsobem nezasahuje a nezasahoval do loga samotného, ale pouze je užívá v rozsahu oprávnění, které mu žalobce poskytl článkem V. odst. 1 Smlouvy II, tedy že dochází k užití díla v celku či v jeho části beze změny či ve spojení s jinými díly autorského i neautorského charakteru, přičemž žalobce se sám, v rozsahu této věty, vzdal částečně práva na nedotknutelnost svého díla bez ohledu na to, zda za dílo je považován manuál či logo samotné, a udělil svolení ke změnám díla, spočívajícím v různých dodatcích a doplňcích k dílu autorské či neautorské povahy.

Vrchní soud v Praze pak ve svém usnesení vyslovil, že soud se musí zabývat otázkou aktivní legitimace žalobce ve vztahu k nároku, o němž bylo rozhodnuto v odst. I. výroku o věci samé, k bodu II. žaloby pak vyslovil, že je nutno posoudit otázku, zda došlo nebo dochází k užití díla žalobce způsobem snižujícím jeho hodnotu, za tím účelem je třeba doplnit dokazování znaleckým posudkem. Jedná se o odbornou otázku, zda užitím autorských děl žalobce došlo způsobem, jak tvrdí žalobce, a musí být doloženo, zda došlo a dochází k dehonestaci autorského díla žalobce. Dále, aby bylo provedeno dokazování k žalobcem tvrzené skutečnosti, že žalovaná od r. 2002 začala porušovat Smlouvu II o užití díla, že jejím jednáním dochází k podstatnému znetvoření díla a zda tyto zásahy jsou odbornou veřejností vnímány negativně.

V souvislosti s takto vysloveným právním názorem pak žalobce doplnil svá skutková tvrzení, a to jednak výslovně v tom směru, že obou nároků se domáhá dle § 40 odst. 1 písm. e) bod 1. a 2. zákona č. 121/2000 Sb, tedy autorského zákona.

Podle tohoto ustanovení autor, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah, může se domáhat zejména poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména za první omluvou, za druhé zadostiučiněním v penězích, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo postačujícím; vyšší peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihledne zejména k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k zásahu do práva došlo; tím není vyloučena dohoda o narovnání.

Z dikce tohoto zákonného ustanovení je zřejmé, že výčet formy přiměřeného zadostiučinění je pouze demonstrativní. Formulace „zejména 1. omluvou, za 2. zadostiučiněním v penězích“ zcela zjevně dává možnost i jiné satisfakce. Pokud se tedy žalobce, vzhledem k okolnostem, domáhá místo omluvy zdržovacích výroků, jak je uvedeno v bodě I. tohoto rozsudku, pak je ve věci aktivně legitimován. Vzhledem k uzavřené licenční smlouvě by podle § 41 autorského zákona byl obecně ke zdržovacím výrokům oprávněn pouze žalovaný. Za dané situace, kdy je to právě žalovaný, který zasahuje do autorských práv žalobce, nemá žalobce jinou možnost ochrany než právě formou postupu dle § 40 odst. 1 písm. e) autorského zákona, ke kterému jedinému není žalovaný oprávněn.

Zdejší soud v prvním rozsudku v této věci po provedeném dokazování konstatoval, že bylo sice prokázáno, že docházelo a dochází k zásahům, tak jak je žalobce činí předmětem sporu, ale dovodil, že tyto zásahy nejsou protiprávní.

Podruhé zdejší soud rozhodoval rozsudkem ze dne 26.8.2015 čj. 34 C 149/2007-479, žalobci vyhověl co do zdržovacího výroku a co do částky 1.000.000,- Kč, co do částky 500.000,- Kč žalobu zamítl a rozhodl o nákladech řízení.

Po doplnění dokazování znaleckým posudkem a dalšími listinnými důkazy dospěl k závěru, že žaloba je důvodná co do zdržovacího výroku a po doplnění skutkových tvrzení v souvislosti s návrhem na náhradu zadostiučinění v penězích dospěl k závěru, že přiměřená částka zadostiučinění je 1.000.000,- Kč. Žalobce doplnil, že od roku 2002 žalovaný přestal konzultovat změny v manuálu, o změnách se žalobce jako autor nedovídal vůbec nebo tak pozdě, že nebylo možno na tento amatérismus profesionálně reagovat. Díky vytvoření předmětného manuálního stylu byl žalovaný vnímán jako silná a stabilní firma, samo zveřejnění zkomoleného díla je újmou autora, újma pak spočívá v jeho obavách, nakolik takové zkomolené dílo poškodí jeho pověst a ohrozí rozvoj jeho zakázek v obchodní sféře. Nárok na zadostiučinění vzniká již samotnou hrozbou újmy, neoprávněným zásahem do autorského práva byla či mohla být ve značné míře snížena literární i jiná umělecká nebo vědecká pověst autora na veřejnosti či v uměleckých kruzích, protože veřejnost nebo tyto kruhy, jako část veřejnosti, se mohly domnívat, že autor k takovému zásahu udělil svolení. Pro stanovení výše zadostiučinění je nutno posoudit okolnosti, za nichž k neoprávněnému zásahu do autorského práva došlo, úmysl rušitele a jeho chování po námitce autora. Právně významnou skutečností by mělo být i to, o jak hodnotné dílo, vytvořené autorem, se jedná, nakolik jeho hodnota klesla či mohla způsobit pokles jeho hodnoty neoprávněným zásahem. Bylo prokázáno, že ke zkomolení díla došlo, autor na ně upozornil, uživatel, tedy žalovaný, tvrději trval na svém právu do díla zasahovat a po značnou dobu, přes probíhající soudní spor, zkomolená díla užívá. Žalobce pak doplnil další skutková tvrzení, tedy že je jediným aktivním vyučujícím profesorem v oblasti grafického designu na území České republiky, je vedoucím katedry na Vysoké škole, uznávaným soudním znalcem a osobou veřejně působící ve svazech autorů designu a vizuálního umění. Hrozilo, že jeho posudky s ohledem na jeho domnělé autorství zkomolených prvků, nebudou vnímány jako posudky zpracované znalcem, který dovede rozlišit kvalitu od nekvality, neboť se sám toho dopouští. Stejně tak jeho kredit vysokoškolského učitele ve vztahu ke studentům a vštěpování jim zásad tvorby, zásad stylu a dodržování koncepcí, mohl způsobit ztrátu části jeho hodnověrnosti a profesní autority. Žalobce pak zaznamenal nepříznivé ohlasy ze strany některých blízkých přátel a umělců, aby předešel nevyssloveným námitkám, sám iniciativně vysvětloval, že nové prvky v prezentaci stylu Metrostavu nejsou jeho autorským dílem, a že se takovému komolení brání. K hodnotě vytvořeného díla původního pak žalobce doplnil, že vizuální styl Metrostavu a jeho logo bylo při prodeji akcií Metrostavu v r. 2001 oceněno částkou 200 milionů korun.

Vzhledem k postupu času soud doplnil dokazování i o Manuál vizuálního stylu – aktualizace 04/2014 s tím, že žalovaná potvrdila, že tento manuál je používán do současné doby. S ohledem na tento důkaz pak žalobce upřesnil žalobní návrh v bodě I. tak, jak bylo uvedeno pod výrokem I. rozsudku. Soud tuto změnu petitu připustil, neboť pro jiný postup nebyl důvod.

Na základě shora uvedeného doplněného dokazování tak dospěl soud k závěru, že žaloba v bodě I. je důvodná. Porovnáním vizuálního stylu Metrostavu z r. 2014 soud zjistil, a bylo to potvrzeno i znaleckými posudky, že došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv autorských žalobce k původnímu manuálu jím vytvořenému. Zrcadlové přetočení napodobující papírenskou normu ISO 216 DIN 476 a použití jiného písma než autorského je neoprávněným zásahem, nejedná se o možnost, kterou má žalovaná podle Smlouvy II. bodu 5, tedy užívat dílo vcelku či zčásti beze změny či ve spojení s jinými díly autorského i neautorského charakteru. Formulace beze změny je zcela jednoznačná, v tomto případě ke změnám došlo, nejedná se o doplnění autorského díla původního o jiné prvky. Proto soud shledal žalobu v bodě I. jako důvodnou, stejně tak se domnívá, že lhůta jednoho roku, kterou dává žalobce žalované na dobu, než skutečně bude požadovat neužívání těchto změněných prvků, je formou satisfakce, je zcela zřejmé, že jinak by se autor nemohl ve vztahu k subjektu, se kterým uzavřel licenční smlouvu, domáhat ochrany svých autorských práv.

Co se týče nároku na zadostiučinění v penězích, shledal soud žalobu zčásti důvodnou, a to v rozsahu 1 miliónu Kč. Ve smyslu § 136 o. s. ř. soud přihlédl k tomu, že žalobce je významný autor, jeho renomé je celosvětové. Je významný znalec, ve svém oboru byl dokonce po dobu více než 10 let znalcem jediným. Je profesorem na vysoké škole. Dále soud přihlédl k tomu, že žalovaná působí v České republice cca 45 let, nejedná se o žádnou společnost lokálního charakteru, ale naopak celorepublikově známou a spojenou právě s počátky výstavby metra v Praze, což ještě zvyšuje její známost. Soud přihlédl i k tomu, že ze strany žalované se jedná o dlouhodobé používání zkomoleného díla žalobce, minimálně od r. 2002, tedy dlouhodobě porušuje autorská práva žalobce a ve velkém rozsahu, neboť v době podání žaloby se jednalo ještě o další zásahy, jako na plakátech, na bocích nákladních aut apod. Rozsah porušení práva autora je tedy velmi rozsáhlý a dlouhodobý. Soud přihlédl i k tomu, že žalovaná má podle licenční smlouvy poměrně rozsáhlé oprávnění užívat dílo žalobce s jinými díly, ať už autorského nebo neautorského charakteru. Převrácení díla zrcadlově nebo změna písma však nejsou touto variantou užití, ke které by žalovaná měla oprávnění. Zkomolení díla žalobce pak v některých případech působí až groteskně. Proto částku 1.000.000 Kč soud považuje za přiměřenou všem těmto okolnostem.

K odvolání žalovaného Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 8.11.2016 čj. 5 Co 3/2016-573 potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I., ve výrocích II. a IV. věc zrušil a v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Třetí výrok odvoláním napaden nebyl. Výrok I. potvrdil jako věcně správný s tím, že mezi osobnostní práva autora díla ve smyslu § 12 autorského zákona patří i právo na nedotknutelnost díla. V řízení pak bylo prokázáno, že žalovaný neoprávněně, bez souhlasu žalobce, do jeho díla zasáhl, a to způsobem snižujícím hodnotu autorského díla žalobce, proto je právem autora se takovým zásahům bránit a domáhat se vůči tomu, kdo takto do jeho díla zasahuje, uložení povinnosti zdržet se neoprávněných zásahů.

Vyslovil, že soud prvního stupně došel ke správnému závěru, že do autorského díla žalobce bylo neoprávněně zasazeno dehonestujícím způsobem, tedy že došlo k zásahu do jeho osobnostních práv a žalobce tak má nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve smyslu § 40 odst.1 písm. e) autorského zákona. Rozhodnutí o přiznání zadostiučinění ve výši 1.000.000,- Kč však dle názoru Vrchního soudu nebylo přezkoumatelné, přestože přiměřené zadostiučinění je nárokem satisfakčním, který slouží k reparaci nemateriální újmy a má proto v podstatě objektivní charakter. Materiální a subjektivní hlediska mají při poskytování zadostiučinění pouze podružný, případně zanedbatelný význam. Soud prvního stupně se spokojil s doplněním tvrzení ze strany žalobce, který ve vztahu k nároku na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění doplnil, že neoprávněným zásahem do autorského práva byla či mohla být ve značné míře snížena literární i jiná umělecká nebo vědecká pověst autora na veřejnosti či v uměleckých kruzích, protože veřejnost nebo tyto kruhy jako část veřejnosti se mohly domnívat, že autor k takovému zásahu udělil svolení. V tomto případě se jedná o hodnotné dílo, které bylo v roce 2001 oceněno částkou 200.000.000,- Kč, autor na dehonestaci díla upozornil, ale žalovaný trval na svém právu do díla zasahovat a po značnou dobu zkomolené dílo užíval. Vzhledem k postavení žalobce, který je jediným aktivním vyučujícím profesorem v oblasti grafického designu na území České republiky, je vedoucím katedry na vysoké škole, uznávaným soudním znalcem a osobou veřejně působící ve svazech autorů designu a vizuálního umění, hrozilo, že jeho posudky s ohledem na jeho domnělé autorství zkomolených prvků nebudou vnímány jako posudky zpracované znalcem, který dovede rozlišit kvalitu od nekvality, neboť se sám tohoto dopouští. Stejně tak jeho kredit vysokoškolského učitele ve vztahu ke studentům a vštěpováním zásad tvorby, zásad stylu a dodržování koncepcí, mohlo způsobit ztrátu části jeho hodnověrnosti a profesní autority. Zaznamenal nepříznivé ohlasy ze strany některých blízkých přátel a umělců, sám musel iniciativně vysvětlovat, že nové prvky v prezentaci stylu žalovaného nejsou jeho autorským dílem, a že se

takovému komolení brání. Soud prvního stupně dospěl v této souvislosti k závěru, že přiměřeným zadostiučiněním je částka 1.000.000,- Kč, přihlédl k tomu, že žalobce je významným autorem s celosvětovým renomé, je významným znalcem a profesorem na vysoké škole, dále přihlédl k významnému postavení žalovaného, neboť jde o celorepublikově známou společnost spojenou právě s počátky výstavby metra v Praze a přihlédl i k tomu, že ze strany žalovaného šlo dlouhodobé používání zkomoleného díla žalobce., minimálně od roku 2002. Vrchní soud však dospěl k závěru, že nelze z odůvodnění napadeného rozsudku seznat, v jakém rozsahu bylo vytýkaným způsobem zkomolené dílo žalobce užito, o jaké konkrétní vytýkané užití se jedná, kde se nacházelo, jak dlouho trvalo apod., nelze dovodit, zda soudem prvního stupně přiznané zadostiučinění má sloužit k reparaci újmy vzniklé na renomé žalobce jako pedagoga, soudního znalce nebo osoby působící ve svazech autorů designu a vizuálního umění, zda renomé mělo být sníženo ve vztahu k odborné nebo laické veřejnosti, popřípadě u obou skupin a jak se újma projevila, tedy jaká újma a v jakém rozsahu vůbec žalobci vznikla. Tyto skutečnosti jsou rozhodné pro posouzení, zda je či nikoliv dostatečné zadostiučinění v morální formě, či zda je na místě přiznat žalobci zadostiučinění v penězích. I toto pak musí být odůvodněno tak, aby bylo zřejmé, jako úvahou se soud při určení jeho výše řídil a jaká újma jím má být reparována. Z těchto důvodů bylo rozhodnutí soudu prvního stupně ve výroku II. zrušeno a vráceno k dalšímu řízení.

K dovolání žalovaného proti potvrzujícímu výroku rozsudku zdejšího soudu I. Nejvyšší soud usnesením ze dne 29.listopadu 2017 čj. 30 Cdo 2068/2017-599 dovolání žalované odmítl, protože nebyl naplněn žádný z dovolatelkou uplatněných případů k přípustnosti dovolání.

Po výzvě soudu prvního stupně dle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. doplnil žalobce skutková tvrzení obsažená v žalobě, zdůraznil, že popírání nebo zamlčování autorství žalobce je jedním z nejzásadnějších zásahů do práva autora dle § 11 odst. 2 autorského zákona, neboť v žádném z dokumentů publikovaných žalovaným není ani zmínka o tom, že žalobce je autorem loga a vizuálního stylu Metrostav. Na svých internetových stránkách žalovaný dodnes zveřejňuje pojednání o tom, jak vizuální styl tvoří doc. M., ač to není zjevně pravda. Nejméně od roku 2006 do doby podání žaloby byl tento uváděn jako autor vizuálního stylu Metrostav. Při výstavě v Galerii design centra ČR v Jungmannově ulici v Praze v září 2007 byl jako autor vizuálního stylu uveden otec žalobce a náprava nebyla provedena ani na základě požadavků žalobce. Toto žalobce označil za úmyslné poškozování práv autora, neboť dodnes na prezentačních stránkách žalovaného se jméno žalobce neobjevuje vůbec.

Dále žalobce zdůraznil, že žalovaný používal zkomolenou úpravu díla žalobce do roku 2017, tedy i po pravomocném a vykonatelném výroku rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26.8.2015, čj. 34 C 149/2007-479, neboť od doby vykonatelnosti žalobce nezaznamenal další používání zkomolených prvků na prezentačních stavbách. Dělo se tak po celou dobu sporu až do konce roku 2017, zkomolený prvek vizuálního stylu žalovaného se dodnes vyskytuje na www.metrostav.devel.multimedia.cz, byl použit na upoutávce na den otevřených dveří Stavební fakulty ČVUT 12.1.2018, kromě konkrétních míst a délky trvání použití zkomolených prvků v době zahájení sporu, tedy v původní žalobě, žalovaný používal toto zkomolené logo s obrácenou ISO tiskárenskou normou na všech svých stavbách, příkladmo zdokumentoval některé z nich. Do roku 2017 měl žalovaný tyto zkomolené prvky zařazené v katalogu vizuálního stylu, používal je jako svůj základní a nosný vizuální prvek na všech prezentačních akcích a stavbách, vyskytoval se i na internetových stránkách žalovaného ještě v únoru 2018. Zkomolené prvky pak žalovaný používal nejen na území České republiky, ale umožnil i to, aby byly takto užívány do současné doby v cizině, např. v letech 2014-2016 na stavbě tunelu Fylkesveg 337 Veitastrandvengen s firmou Havnen v Norsku, v roce 2016 na výstavbě tunelu Žilina na Slovensku a na výstavbě protipovodňových hrází v Polsku. Zkomolený prvek žalovaný používal na facebookovém profilu na propagačních materiálech projektu studijního oboru Geotechnika a na všech soutěžích sponzorovaných Metrostavem včetně odborných konferencí. Doplnil fotodokumentaci se zobrazeným zkomoleným prvkem na akcích:

Rekonstrukce hlavního nádraží 2017
Rekonstrukce národního muzea 20015-2017
Koupaliště Riviéra 2017
Rekonstrukce Janáčkova divadla 2017
Tenisový turnaj 2017
Letní sportovní hry 2017
Tunel Ejpovice 2017
Plzeň hlavní nádraží 2017
Výstavba Hněvkovického jezu 2017
Setkání s celebritami 2017
Publikace Naše firemní kultura“ 2017
Firemní kalendář 2017
Úpravy trati Bystřice Český Těšín 2016
Residence Vitality 2016
Most přes Labe u Litoměřic 2016
Výstavba tunelu Nordfjardargong Island 2016 2017
Reklamní banner Jizerská 50 2016
Polsko protipovodňové hráze 2015
Výstavba areálu vakuová čerpadla Busch 2015
Residence Sacre coeur , Praha 2015
Modernizace tratě u Rokycan 2013
Prodloužení trasy A Metra 2013.

Žalovaný dodnes užívá zkomolené dílo na svých internetových stránkách metrostav.www.devel.multimedia.cz, prakticky celá jeho internetová prezentace používá dodnes prvky, které byly pravomocným rozsudkem žalobci zapovězeny.

K poškození renomé žalobce jako pedagoga pak žalobce doplnil, že působí jako vysokoškolský učitel, je jmenovaným profesorem na dvou univerzitách, jeho působení je závislé nejen na pedagogických schopnostech, ale také na uměleckém renomé. Pokud se pověst ztrácí pomluvami jako v tomto případě, dostává se žalobce do pocitu nejistoty, který poznamenává jeho vystoupení před studenty, což může přispět ke snížení kvality prezentace a pochybností o kvalitě pedagoga jako umělce. Proto požaduje zadostiučinění v tomto směru, které by ho uspokojilo, nikoliv reparaci nebo restituci za to, že byl neoprávněně nucen strpět, že mu rušitel svým neoprávněným způsobem způsobil zásah. Další velečinou byla obava z toho, že by mohl být spojován s dílem nevalné kvality, že by mu bylo přisuzováno umělecké selhání a mohly by se vyskytnout pochyby a spekulace o jeho uměleckých schopnostech. Kromě toho není pochyb o tom, že nárok na zadostiučinění vzniká již samotnou hrozbou újmy, která vystavením zkomoleného díla hrozila, nikoliv vznikem faktické újmy. Žalobce dále zdůraznil, že působí ve významných funkcích v autorských svazech, AUG (asociace užité grafiky, předseda), GESTOR (předseda správní rady), Nadace českého současné umění (člen správní rady), jeho prestiž a umělecká kvalita byly důvodem, pro který byl do těchto funkcí zvolen, musel proto všem členům a umělcům neustále

preventivně vysvětlovat, že on není autorem těchto zkomolenin, aby předešel podezření a pochybnostem. Tato situace ho trápila dlouhou dobu.

Pokud jde o činnost znalce, nezaznamenal žalobce žádnou navenek projevenou újmu, ale skutečnost, že musel obhajovat své autorství za situace, kdy sám jako znalec podává posudky, ve kterých se též vyjadřuje k autorství ve sporech, v něm vzbuzovala obavu, že pokud by svůj názor a výklad neobhájil, mělo by to vliv i na jeho hodnověrnost a schopnost jako znalce. Tyto pochybnosti, ač mají reálný základ, se objektivně ze strany soudů vzhledem ve vztahu k němu neprojeví, jeho posudky nebyly soudy zpochybňovány.

Navrhl, aby soud přihlédl i k tomu, jaké byly okolnosti, za nichž k neoprávněnému zásahu do autorského práva došlo, úmysl rušitele a jeho chování po námitce autora, jakož i doba, po kterou rušení probíhalo. Významnou skutečností je pak i to, jak hodnotné a cenné je autorské dílo vytvořené autorem, nakolik jeho hodnota klesla, či mohla způsobit pokles jeho hodnoty. Ke všem svým tvrzením pak žalobce navrhl důkazy, které soud provedl včetně výslechu svědků s výjimkou výslechu žalobce jako účastníka řízení, neboť tento důkaz po provedení dokazování již neshledal nutným.

Jen pro úplnost soud dodává, že v mezidobí před rozhodnutím zdejšího soudu naposledy rozhodoval i Ústavní soud usnesením ze dne 20.3.2018, kdy ústavní stížnost podanou žalovaným odmítl s tím, že se jedná o návrh z části zjevně neopodstatněný a z části nepřipustný.

Soud provedl důkaz výslechy svědků Jiřího N. a ak. malíře Tomáše R., výpisem z domény cz.nic pro doménové jméno multimedia.cz a výpisy z internetových stránek jednak žalované se zachycením zkomoleného loga včetně popisných textů a zachycení konkrétních akcí v Národním muzeu s výpisem projektů, kde se Metrostav účastnil, se zachycením plakátů na dalších stavbách, například tunelu Blanka, v Norském Havnen, stavbě hlavního nádraží v Plzni, stavbě žalované v Hněvkovicích s použitím plakátů žalovaného se zkomoleným logem původně vytvořeným žalobcem.

Z výpovědi svědka Jiřího N. pak soud zjistil, že působí jako restaurátor a výtvarník, i při důchodu pracuje na částečný úvazek na Univerzitě Litoměřice, fakulta restaurování v Litomyšli. Se žalobcem se zná přes 20 let, stýkají se hlavně profesně při plnění různých společenských úloh. Se žalovanou pracoval na několika akcích, vždy v dobrém. O předmětu sporu ví v tom smyslu, že se jedná o spor s ochranou známkou nebo grafickým vyjádřením žalované, řekněme logem, často ho potkával ve městě a potkává dodnes. Všiml si, že toto logo doznalo změny, je to už řadu let, odhadem 8 až 10, popichoval kvůli tomu žalobce a vysmíval se mu, v podstatě ho obvinil, že ztratil soudnost, protože věděl, že dělal tu značku pro žalovanou, pak ta značka změnila jiné písmo, mělo to i jinou úpravu, v jeho profesi jsou určité zvyklosti, s touto změnou se neztotožňoval, říkal žalobci, že by měl jen učit a ne dělat výtvarná díla, on na to reagoval, že to přebolí, že to pomine, že s tím nemůže nic dělat, že za to nemůže a nejede v tom. Z řad kolegů to také nebylo vnímáno nijak laskavě, jsou v konkurenčním prostředí, takže každý má radost, když někomu něco „ujede“, ale už si nevzpoměl, o koho konkrétně se jednalo pro velký časový odstup.

Z výpovědi svědka akademického malíře Tomáše R. soud zjistil, že je akademický malíř, restaurátor, jak památek, tedy soch a objektů, tak v architektuře. Se žalobcem jsou spolužáci a kolegové, k žalované nemá žádný vztah, občas pro ně něco dělali v tom smyslu, že restaurovali nějaké objekty, kde se oni podíleli jako investoři, zřejmě to byl Obecní dům nebo Rudolfinum, přesně si již nepamatoval. Ví, co je předmětem tohoto sporu, ví to od žalobce, požádal ho, aby se k tomu vyjádřil. Dále svědek uvedl, že asi před 20 lety viděl poprvé značku Metrostavu a byl z toho nadšen, jak se povedla, nevěděl ani, že to dělal žalobce, to se dozvěděl až následně, gratuloval mu, jak se to povedlo. Po čase došlo ke změně, pomyslel si, že se žalobce zbláznil, nechápal, proč to změnil, žalobce mu potom říkal, že to není změna, to už jsou dnes takové poměry, že se něco změní, aniž o tom investor ví. Původní značku svědek označil za naprosto

vyjímečnou, světoznámou, kdyby sám něco takového vytvořil, ani by na to už nesáhl. Mezi výtvarníky se ten problém se změnou řešil, existuje výtvarný jazyk, který pracuje s určitým podvědomím, v rámci kompozic člověk podvědomě reaguje, tak je tomu i například u soch od starých mistrů. U značek a plakátů je to také výrazné, protože se vytváří určitý pocit, a ten systém čtverců na původním logu, prvky vedlejších komunikačních systémů ten pocit dokázaly vytvořit a povedlo se to na světové úrovni. Nechápal, proč k té změně došlo, pochopil by, kdyby žalovaná pohrdla tímto logem a nechala si vytvořit nové, ale v tomto případě nové dílo bylo jen z části, s tím původním se pracovalo dál, což považoval za nepřiměřené.

Z vytištěných internetových stránek, které žalobce předložil k důkazu po posledním podání a kterými soud prováděl důkaz, má soud za prokázané, že se jedná o oficiální stránky Metrostavu, copyright je z roku 2017, je na nich zobrazeno zkomolené logo žalované, ale zároveň i seznamy aktuálních informací, tiskové zprávy Metrostavu a v novinách Metrostavu i archiv až do roku zpětně 2001. Na dalších výtiscích jsou například informace o propracovaném stylu společnosti Metrostav, vyjmenovány seznamy, na kterých se logo vyskytuje, jako autor je uveden pouze pan Tomáš M., ten je rovněž prezentován jako grafický designer Metrostavu. Mezi významnými probíhajícími stavbami je uvedeno jednak prodloužení trasy A metra v Praze, z Dejvické do Motola na rok 2013, výstavba silničního tunelu Noröfjördör na Islandu, výstavba polyfunkčního objektu Quadrio na Národní třídě v Praze, výstavba rezidenčního komplexu Kajetánka v Praze 6, výstavba silničního tunelu Veitastrond-Hafslo v Norsku, výstavba nákupního centra Galerie Teplice, Trojský most v Praze a na dalších výtiscích fotografií z různých akcí, kde je logo Metrostavu v pozmeněné formě uvedeno na bannerech, například rekonstrukce Národního muzea v Praze, umístění plakátů opět s logem žalované na dalších blíže nespecifikovaných stavbách, dále na vstupech do autobusů metra, tunelu Blanka a tunelu v norském Havnenu. Plakát s pozmeněným logem žalované je také vidět na fotografiích z oficiálních akcí, kde vystupuje například ministr Dan Ťok, dále se jedná o plakáty stavby Hlavního nádraží v Plzni, hněvkovického tunelu, plakáty umístěné na zábradlí u Jizerské padesátky a ještě na mnoha dalších stavbách včetně znovu norského Havnenu.

Pokud k tomuto žalovaná namítala, že fotografie nemusí být autentické, soud toto neshledává, jednak všemi těmi stránkami má prokázané, že se nejedná o stránky třetí osoby, jednak má prokázaný značný i mezinárodní rozsah umístění předmětného loga, doloženého doménou cz.nic. Soud tímto má i potvrzené, že skutečně žalobce není uváděn jako autor loga žalované. Věřohodnost těchto stránek, tak jak byly vytištěny do spisu a doloženy žalobcem si konec konců soud před jednáním ověřil na internetové síti.

Pokud žalovaná dále namítala, že do díla žalobce nemohlo být znevažujícím způsobem zasaženo, protože pan Tomáš M. je také renomovaná osoba v průmyslovém designu, toto se soudu jeví jako přesně opačné. Znevažování díla žalobce, tedy původního vizuálního stylu žalované, bylo prokázáno znaleckými posudky, rozsah, tedy celorepublikový i zahraniční, rovněž prokázán byl.

Pokud žalovaná namítala, že doména multimedia.cz patří třetímu subjektu, pak jednak soud přihlédl k tomu, že k důkazu provedené listiny byly vytištěny ze stránek www.metrostav.devel.multimedia.cz, kde je i copyright žalované a ten má větší váhu.

Stejně tak bylo prokázáno, že žalovaná svůj vizuální styl, ten původní, sama ohodnotila na 200.000.000,- Kč, intenzita zásahu do osobnostních autorských práv žalobce, daná již jen tím, že není uveřejňován jako autor, je tedy značná.

Soud tedy opět přiznal žalobci jako přiměřené zadostiučinění částku 1.000.000,- Kč, neboť neměl důvod na svém rozhodnutí nic měnit. Soud přihlédl k tomu, že žalobce vytvořil původně dílo, tedy logo Metrostavu, v roce 1971, od roku 1999 bylo i smluvně upraveno vytvoření vizuálního stylu. V roce 2000 po účinnosti nového autorského zákona, ještě docházelo k nějakým obměnám, ale od roku 2006 již docházelo k rozporu s řešením vizuálního stylu, od té doby do původního díla žalobce zasahoval Tomáš M.. To vyslovil i Vrchní soud v Praze ve své rozsudku čj. 5 Co

3/20166-573, kterým byl původně první výrok potvrzen a rozhodnutí nabylo právní moci 8.2.2017, zároveň Vrchní soud v tomto rozsudku vyslovil i to, že žalobce poskytl smluvně licenci žalovnému jako výhradní k užívání děl samostatně ve spojení nebo v souboru s jinými díly autorského i neautorského charakteru způsobem nesnižujícím hodnotu díla, při zachování jeho základních atributů a barevnosti.

Žalobce se domáhá přiměřeného zadostiučinění jako satisfakčního nároku, který slouží k reparaci nemateriální újmy a má tedy v podstatě objektivní charakter. Ve smyslu § 40 odst.1 písm. e) bod 2 autorského zákona přichází v úvahu peněžité zadostiučinění, pokud by se jiné, tedy morální zadostiučinění nejevilo postačujícím. K jednotlivým faktorům, ke kterým soud přihlédl, pak nutno rekapitulovat, že se jedná o dílo, které v roce 2001 sám žalovaný ohodnotil 200.000.000,- Kč.

Od roku minimálně 2006 až do roku 2017 žalovaný předmětné zkomolené dílo užíval, a to celorepublikově na významných stavbách, jak již bylo uvedeno shora, tedy na stavbách veřejnosti známých, to konec konců vyplývá i z výpovědi svědků.

To, že do díla žalobce bylo zasaženo dehonestujícím způsobem, je prokázáno znaleckými posudky.

I Vrchní soud v Praze vyslovil, že reparační nemateriální újmy má objektivní charakter a subjektivní hlediska mají pouze podružný význam. Zdržovací výrok, který je pravomocný od 8.2.2017, jednak nebyl respektován, jak bylo prokázáno i při posledním jednání soudu, a jednak dokládá zásah do subjektivních autorských práv žalobce, sám o sobě však není prostředkem přiměřeného zadostiučinění. Objektivně tedy doba zásahu převyšuje 10 let, reakce odborné veřejnosti, jak potvrdili svědkové, byla negativní, protože označení autora, že se zbláznil apod. je naprosto nekompromisní. V této souvislosti soud uvádí, že výpovědi obou svědků považuje za naprosto věrohodné a korektní, oba se vyjadřovali vysloveně profesionálně a jejich zdůvodnění, proč takový názor měli, se jeví jako logické. Laická veřejnost s touto změnou objektivně mohla být seznámena rovněž. Co se týče rozsahu použití, tedy na všech dopravních prostředcích žalované, na kancelářských tiskovinách a podle manuálu i v označení stavenišť, velkoplošných poutačů, oděvů pracovníků, merkantilních tiskovin, tiskovin tištěných prezentací, multimediálních aplikací, prostorové prezentace a prezentačními materiály (tak jak rozsah byl pravomocně a i přes mimořádné opravy prostředky ve zdržovacím výroku uveden v nedílné součásti rozsudku, tedy v Manuálu) je zcela zjevný. V této souvislosti soud podotýká, že manuál žalované ohledně vizuálního stylu nebyl určen jen pracovníkům, ale i veřejnosti. Objektivně hrozba újmy, tedy zásah do renomé žalobce, jako pedagoga a profesora, znalce a umělce je tedy dána, dle názoru soudu toto je objektivní a není ani možno konkrétně prokazovat. Dle názoru soudu zásah do vizuálního stylu žalované Tomášem M. poškozuje i samotnou žalovanou i autora, což opět bylo znalecky potvrzeno. Pozměnění původního stylu a písma ISO v rozporu se stylem práce žalobce degraduje původní vizuální styl vytvořený žalobcem, proto soud opět žalobě vyhověl, jak uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení mezi účastníky navzájem je odůvodněn ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. Žalobce neměl ve věci úspěch pouze v nepatrné části, kromě toho výše náhrady za zadostiučinění závisela na rozhodnutí soudu. V rozsahu, ve kterém soud žalobě vyhověl, tak žalobci náleží 42.000 Kč za zaplacený soudní poplatek z žaloby, další částka 42.000 Kč za zaplacený soudní poplatek z odvolání a náhrada nákladů za zastoupení advokátem, který ve věci vykázal 18 úkonů po 3.100 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) ve spojení s § 7 bod 5 vyhl. č. 177/1996 Sb. ,tedy celkem 55.800 Kč, dále paušální náhrada nákladů po 300 Kč dle stejné vyhlášky, tedy dalších 5.400 Kč, jízdné celkem ve výši 2.434 Kč a náhrada za promeškaný čas za jednu cestu z Příbrami do Prahy k soudnímu jednání a zpět, celkem čtyři půlhodiny po 100 Kč, tedy 200 Kč za jednu cestu, tedy 3 x 400 Kč (do r. 2010 měl právní zástupce sídlo v Praze), plus 21% DPH ve výši 13.615,14 Kč, tedy celkem 162.449.14 Kč do doby rozhodnutí soudu I. stupně podruhé.

Od té doby právní zástupce žalobce vykázal ve věci další 2 úkony v rámci odvolacího řízení a jízdné k jednání odvolacího soudu 744,- Kč, 1 úkon v rámci dovolacího řízení a 3 úkony v rámci řízení před soudem I. stupně potřeby a jízdné 809,- Kč k jednání soudu, tedy celkem 6 úkonů po 3.100,- Kč shodně jako shora, náleží mu paušální náhrada za těchto 6 úkonů po 300,- Kč, tj. 20.400,- Kč a jízdné 1.553,- Kč, 21% DPH 4.610,13 Kč, tj. 26.563,13 Kč, **celkem 189.012,27 Kč.**

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 5. září 2018

JUDr. Jaroslava Lobotková v.r.
soudkyně